

PRVÁ KAPITOLA

VŠEOBECNÁ ČASŤ: PRÁVO DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA V SÚČASNEJ INFORMAČNEJ SPOLOČNOSTI A V SYSTÉME SLOVENSKEHO PRÁVA

1. Pojem duševné vlastníctvo – subjekt, predmet a obsah, vzťah materiálneho a ideálneho vlastníctva

Právo duševného vlastníctva nie je v právnych predpisoch Slovenskej republiky legálne definované. Pojmy „**právo duševného vlastníctva**“ alebo „**duševné vlastníctvo**“ boli z ideologických dôvodov pred rokom 1989 v bývalom Československu odmietanými pojmami.¹ Súviselo to s chápaním vlastníctva, ktoré bolo jednostranne vnímané len v materiálnom, resp. hmotnom význame.² Preto napriek rôznosti ponúkaných názvov „osobné nemajetkové práva“ (Viktor Knapp), „osobnomajetkové práva“ (Štefan Luby, Karol Rybárik), „práva k nehmotným statkom“ (Karel Knap) nenastala zhoda pri ich používaní. Odmietaný pojem „duševné vlastníctvo“³ sa paradoxne po roku 1989 najviac zaužíval, a to predovšetkým s odkazom na zahraničné a medzinárodné používanie pojmu „duševné vlastníctvo“ (fr. „*propriété intellectuelle*“, nem. „*geistiges Eigentum*“, angl. „*Intellectual property*“).

V občianskom práve sa rozlišujú tri druhy vzťahov. Konkrétne ide o 1. **majetkové vzťahy** (predmetom je vecné alebo materiálne vlastníctvo), 2. **vzťahy na ochranu osobnosti človeka** (§ 11 až 16 OZ) a 3. **vzťahy vyplývajúce z duševného vlastníctva**. Občiansky zákonník zakotvuje v § 1 ods. 3 OZ subsidiaritu

¹ KNAPP, V. *Předmět a systém československého socialistického práva občanského*. Praha : Nakladatelství Československé akademie věd, 1959, s. 137.

² ŠVIDROŇ, J. Právo duševného vlastníctva. In LAZAR, J. a kol. *Občianske právo hmotné 2*. 3. podstatne prepracované a aktualizované vyd. Bratislava : Iura Edition, 2006, s. 398.

³ ŠVIDROŇ, J. Úvodný referát: Pojem, predmet a systém práva duševného vlastníctva. In ŠVIDROŇ, J., VOJČÍK, P. (zost.) *Duševné vlastníctvo v procese transformácie právneho systému*. Bratislava : Právnická fakulta Univerzity Komenského, 1997, s. 56.

Občianskeho zákonníka, keď určuje, že aj na vzťahy vyplývajúce z duševného vlastníctva sa použije podporne Občiansky zákonník, ak ich neupravujú iné zákony.

Vzniká otázka, aký je vzťah medzi „vlastníctvom“ vo vecnom, resp. materiálno-význame a „duševným“, resp. „intelektuálnym vlastníctvom“? V právnom vzťahu rozlišujeme: 1. subjekt, 2. predmet (objekt) a 3. obsah. Pri porovnaní týchto troch základných prvkov možno vnímať osobitosti a zásadné rozdiely pri vzťahoch vyplývajúcich z duševného vlastníctva.

Subjekt

Všeobecne v práve a osobitne aj v práve duševného vlastníctva sa rozlišujú fyzické osoby (FO) a právnické osoby (PO). Duševne tvoriť môže len fyzická osoba – tvorca. Tvoríť nikdy nemôže právnická osoba, ktorá predstavuje len umelý a účelovo vytvorený (juristický) konštrukt. Tvorca: autor, programátor, výkonný umelec, vynálezca (pôvodca vynálezu), pôvodca úžitkového vzoru, dizajnér (pôvodca dizajnu), pôvodca topografie polovodičového výrobku, vyšľachtiteľ (pôvodca novej odrody rastliny) je vždy konkrétny človek. Pri určovaní tvorcu treba dôsledne rešpektovať **zásadu pravdivosti**: tvorcom je tá fyzická osoba, ktorá vytvorila duševné vlastníctvo. Spôsobilosť tvoriť nie je nijako viazaná na právnu spôsobilosť (§ 7 OZ a nasl.). Iná je otázka právne nakladať s výsledkami vlastnej tvorby, ktorá už je viazaná na spôsobilosť právne konať. Subjekty v práve duševného vlastníctva sa rozlišujú aj pôvodné a odvodené, a to v závislosti od spôsobu nadobudnutia práv k predmetu duševného vlastníctva.

Právnické osoby síce nie sú schopné tvorby, ale vystupujú vo vzťahoch týkajúcich sa práva duševného vlastníctva. Významne sa podieľajú na tvorbe a exploatácii (využití, zužitkovaní) majetkovej zložky týchto práv, a to tým, že často vytvárajú nevyhnutné materiálno-technické, organizačné a iné predpoklady pre tvorbu fyzických osôb. Tvorca diela potrebuje dostatočné podmienky umožňujúce tvorbu, aby mohol prostredníctvom svojej duševnej tvorivej činnosti vytvárať diela a uvádzať výsledky svojej tvorby do života. K tvorivej činnosti sa tak pridružuje tvorivá alebo netvorivá činnosť osoby, ktorá využíva výsledky tvorby – **podnikateľa**. Právnické osoby najčastejšie podnikajúce ako obchodné spoločnosti tak robia z dôvodu vzniku rôznych subjektívnych práv majetkovej povahy zakotvených v právnej úprave v ich prospech alebo na základe zmlúv s tvorcami. Napríklad tvorba v pracovnom pomere a následné ekonomické zhodnocovanie výsledkov tvorby sa realizuje aj vzhľadom

na záujmy zamestnávateľa (podnikateľa). Úlohou práva je nájsť primerané vyváženie zúčastnených záujmov tvorcov a podnikateľov, aby bola tak stimulovaná ďalšia tvorba, ako aj zabezpečená ekonomická návratnosť investícií pre podnikateľa. Je zrejmé, že primárne postavenie v procese akejkoľvek tvorivej duševnej činnosti má subjekt – tvorca, bez pôsobenia ktorého by žiadne dielo nemohlo vzniknúť. Osobnostnoprávna teória zdôrazňuje ontologickú (bytostnú) spätosť tvorca s výsledkom tvorby. Tvorba je výsledkom činnosti konkrétneho jedinečného človeka s jeho špecifickými osobnými schopnosťami a nadaním. Táto spojitosť je veľmi silná najmä pri tvorbe autorských diel a umeleckých výkonov. Človek tvoriaci svoje dielo doň vkladá seba samého, svoje vnímanie sveta, v ktorom žije, ľudské a duchovné hodnoty, ktoré považuje za podstatné a dôležité. Kontemplovaním súčasne sprostredkúva a odovzdáva kus seba, svojho „Ja“. Z toho treba odvodzovať aj primárne postavenie tvorca, a nie, ako sa to často nesprávne interpretuje s analogickým poukazom na vecné vlastníctvo – „panstva nad vecou“. Primárne postavenie tvorca je možné zdôvodniť aj tým, že ak by nevzniklo autorské dielo, resp. umelecký výkon, tak by ani podnikateľské subjekty nemali čo komercializovať. Uvádzanie výsledkov tvorby do života spoločnosti nemožno zredukovať iba na jeho ekonomickú stránku. Tvorba má aj kultúrnotvorné, humanizačné a civilizačné poslanie.

Iná je situácia v oblasti techniky. Vynález ako najvýznamnejší predmet práva duševného vlastníctva z oblasti technickej tvorby nie je ako výsledok tvorby ontologicky absolútne spojený s osobnosťou svojho tvorca tak, ako sú so svojím tvorcom spojené autorské diela alebo umelecké výkony. K zhodnému vynálezu totiž môžu dospieť nezávisle od seba aj rozliční technickí tvorcovia. Preto – na rozdiel od autorského práva a práva výkonných umelcov, pri ktorých vznik ochrany nepredpokladá žiadne formálne náležitosti – z hľadiska vzniku patentovej ochrany vynálezu je podstatnou právnou skutočnosťou, kto svoje technické riešenie vynálezcovskej povahy v príslušnom správnom konaní ako prvý prihlási (u nás je vecne príslušný Úrad priemyselného vlastníctva SR).

Tvorivé úsilie musí byť zamerané na integrálny, vyvážený a ľudský rozvoj osoby a spoločnosti, a preto sa oblasti spoločenského života (politika, hospodárstvo, filozofia, kultúra – veda a umenie, školstvo, osвета, výchova a, samozrejme, aj právo) nesmú vnímať izolovane. Rozvoj človeka si vyžaduje jasný pohľad na všetky ekonomické, sociálne, kultúrne a duchovné aspekty; a, naopak, rozdrobovanie poznania, uzavretosť humanitných vied pred metafyzikou,

ťažkosti dialógu medzi špeciálnymi vedami, filozofiou a sociálnou náukou sú na ujmu vývoja skutočného poznania, a tým aj na ujmu rozvoja národov a sveta.

V spojitosti s podporou tvorby duševného vlastníctva aj jeho neskoršieho zvelaďovania a ekonomického zhodnocovania treba mať na pamäti dve základné funkcie duševného vlastníctva: 1. **stimulačnú** a 2. **rozlišovaciú**. Stimulačná funkcia sa spája najmä s právom tvorby a je zameraná predovšetkým na podporu tvorivej činnosti, z ktorej vznikajú nové vedecké, umelecké a technické výsledky. Rozlišovacia funkcia vystupuje výraznejšie do popredia v oblasti priemyselných a obchodných práv duševného vlastníctva. Ide o podporovanie spoločenského povedomia spätosti konkrétneho tvorca s konkrétnym výsledkom jeho tvorby. Typicky ide o obchodné mená, ochranné známky, dizajny, ktoré majú osobitný význam v hospodárskej súťaži.

Predmet

Z právnej teórie vyplýva členenie predmetu právnych vzťahov na **priame** (primárne) a tzv. **nepriame** (sekundárne). Primárnym predmetom je ľudské správanie, ktoré môže byť **aktívne** (niečo dať, vykonať nejakú činnosť) alebo **pasívne** (zdržať sa niečoho, strpieť niečo od inej osoby). Sekundárnym predmetom je to, na čo je zamerané správanie účastníkov v konkrétnom vzťahu – nepriamy predmet. **Z hľadiska nepriameho predmetu** (objektu) treba vnímať ako východiskový § 118 ods. 1 OZ, v ktorom je ustanovené, že predmetom občianskoprávných vzťahov sú **veci, práva a iné majetkové hodnoty**.

Veci (materiálne objekty) sa všeobecne v práve delia na hnutelné a nehnuteľné. Z hľadiska práva duševného vlastníctva majú materiálne veci význam najmä ako „**hmotné nosiče**“, a to nielen pri autorských dielach a umeleckých výkonoch, ale aj v priemyselných právach, napríklad v rôznych hmotných formách technickej dokumentácie vynálezu, prototypu dizajnerskeho riešenia, ale aj hotový výrobok, v ktorom je aplikovaný úžitkový vzor alebo dizajn. S poukazom napríklad na autorské dielo treba veľmi rigorózne rozlišovať:

- a) zvecnenie (spredmetnenie, materializáciu) autorského diela – čo je hmotný nosič, resp. hmotný substrát (vec). Napríklad kniha, DVD, USB kľúč atď.;
- b) autorské diela samotné – myšlienkový výsledok tvorivej činnosti. Svojou ideálnou podstatou existuje nezávisle od konkrétneho hmotného nosiča. Napríklad poviedka, román atď. [k vzťahu vecného a duševného vlastníctva porovnaj § 33 AZ – vyjadruje vzájomnú nezávislosť

autorského práva a vlastníckeho práva alebo iného vecného práva k veci, prostredníctvom ktorej je dielo vyjadrené (hmotný substrát diela)]. Autor má právo na prístup k svojmu dielu, ak nie je zároveň vlastníkom veci, prostredníctvom ktorej je toto dielo vyjadrené. Autor má právo, aby mu vlastník veci túto vec dočasne poskytol, resp. umožnil k nej prístup, ak je to nevyhnutné na uplatnenie práva autora použiť svoje dielo v zmysle zákona, alebo aby mu vyhotovil fotografiu. Umožnenie takéhoto prístupu k dielu (alebo vyhotovenie fotografie) nemôže byť v rozpore s oprávnenými záujmami vlastníka, ako napríklad v prípade portrétu, ak z osobných dôvodov vlastník nechce, aby bola vyhotovená jeho rozmnoženina. Ustanovenie § 33 ods. 9 AZ chráni aj diela, ktoré sú umiestnené na verejnom priestranstve. Často existuje len jedna vec vyjadrujúca autorské právo (napr. socha, mozaika). Vlastník veci alebo iný užívateľ veci, prostredníctvom ktorej je dielo vyjadrené a ktorá je originálom diela umiestneným na verejnom priestranstve, je povinný v primeranej lehote pred jej zničením alebo trvalým premiestnením informovať autora o zámere zničiť alebo trvalo premiestniť túto vec. Vlastník veci a autor sa môžu dohodnúť na ďalšom postupe, napríklad na prevode vlastníckeho práva k veci na autora alebo aspoň na zdokumentovaní diela (napr. formou vyhotovenia fotografického diela). Ak vlastník nevie, kto je autorom diela (napr. je dielo anonymné) alebo ak aj pozná autora, ale nevie ho nájsť a kontaktovať, informuje o svojom zámere organizáciu kolektívnej správy, ktorá spravuje majetkové práva k príslušným predmetom ochrany (napr. v prípade sochy organizáciu kolektívnej správy, ktorá spravuje práva k dielam výtvarného umenia).

Práva – napríklad postúpenie pohľadávky, prevzatie dlhu.

Iné majetkové hodnoty – tento pojem vo vzťahu k predmetom duševného vlastníctva nevystihuje ich komplexnú obsahovú podstatu. Práva duševného vlastníctva majú síce majetkovú zložku, ale predovšetkým majú aj osobnostnú zložku, ktorá je v umeleckej a vedeckej tvorbe dominantná, a svoj výrazný stimulačný význam má aj v oblasti technickej tvorby. Zákonné označenie „iné majetkové hodnoty“ nie je vôbec vhodné označenie, pretože mylne akcentuje iba materiálnu stránku tvorby, čo je neprípustne zjednodušený (redukcionistický) pohľad.

Ako predmet duševného vlastníctva (v zmysle tzv. „nepriameho predmetu“ podľa teórie slovenského občianskeho práva) Švidroň zdôvodnil vo svojej publikácii *Tvorba a právo označenia „ideálny objekt“* a „právo tvorby“.⁴ Na označenie predmetov duševného vlastníctva sa používa aj pojem nehmotný statok, no tento pojem je *contradictio in adiecto* (protiklad, rozpor medzi prídavným menom a podstatným menom). „Nehmotný“ je niečo, čo vo filozofii nemá význam. Statok sa zvyčajne spája s niečom hmotným (materiálnym). Treba chápať, že ideálny objekt je schopný samostatnej existencie, a to nezávisle bez ohľadu na konkrétny individuálne určený materiálny nosič. Ideálne objekty nemôžu zaniknúť, nepodliehajú prírodným zákonitostiam ako materiálne veci. Sú charakteristické **potenciálnou ubikvitou**, t. j. možnou všadeprítomnosťou (časová a priestorová neviazanosť), keďže ten istý ideálny objekt môže byť v zhodnom čase v autorskoprávnom význame používaný neobmedzeným počtom používateľov na rôznych miestach sveta. Duševné vlastníctvo musí spĺňať pojmové znaky, aby bolo následne predmetom ochrany.

Obsah

Z hľadiska práva duševného vlastníctva treba rozlišovať tri druhy subjektívnych práv a povinností: 1. **čisto majetkovej povahy**, 2. **osobnej (resp. osobnostnej) povahy**, 3. **zmiešanej osobnej (resp. osobnostnej) aj majetkovej povahy**. Podrobnejšie sa rozčleneniu bude venovať pozornosť v kapitole 1. 6. o systéme práva duševného vlastníctva.

Vecné (materiálne) a duševné (intelektuálne) vlastníctvo

Vlastníctvo v našom tradičnom význame je výlučne majetkovým právom, ktoré sa spája s triádou **vlastníckych oprávnení**. Tými sú právo vec držať, právo vecou disponovať a právo užívať vec, t. j. brať jej úžitky a plody. Pri porovnaní knihy ako veci, resp. hmotného nosiča a poviedky ako autorského diela vyplýva, že **predmety duševného vlastníctva nemožno držať, ale možno s nimi nakladať** (disponovať) a **brať z nich plody a úžitky** – prostredníctvom zmlúv týkajúcich sa ich spoločenského využívania. Duševné vlastníctvo vzniká len originárne, t. j. **vytvorením**. Veci možno nadobudnúť aj derivatívne (odvodene).

⁴ Aktuálne sumarizujúco pozri ŠVIDROŇ, J. Situácia v oblasti práva duševného vlastníctva je vzdialená od mojich predstáv. HUSOVEC, M. In *Najpravo.sk* [online]. 18.10.2012 [Cit. 2017-06-01], Dostupné na: <http://www.najpravo.sk/clanky/jan-svidron-situacia-v-oblasti-prava-du-sevneho-vlastnictva-je-vzdialena-od-mojich-predstav.html>.

Vznik ochrany duševného vlastníctva môže byť **bezformálny** (napr. autorské právo) alebo **formálny** (napr. priemyselné práva). **Potenciálna ubikvita** ako vlastnosť duševného vlastníctva bráni možnosti držby. Duševné vlastníctvo nemožno držať, držať možno iba hmotný nosič, resp. inú vec, ktorá spredmetňuje dielo. **Prevoditeľnosť duševného vlastníctva, ak je vôbec možná, je značne odlišná pri porovnaní s prevoditeľnosťou vecí.** Ideálny objekt nemôže zaniknúť, užívaním sa neopotrebuje a nemožno ho spotrebovať. Veci zanikajú, môžu byť spotrebované, resp. opotrebovaním sa znižuje ich kvalita. Veci možno stratiť, skryť a opustiť. Duševné vlastníctvo vzhľadom na ideálnu povahu **nemožno stratiť, skryť ani opustiť.** Vlastnícke právo je vnútorne jednotné, časovo neobmedzené. Právo duševného vlastníctva je **časovo obmedzené a vnútorne diferencované zákonným určením trvania výlučného práva.** V duševnom vlastníctve je prítomný **veľmi silný osobnostnoprávny prvok.** V práve tvorby rozlišujeme výlučné osobnostné práva a výlučné majetkové práva. Duševné vlastníctvo sa člení z hľadiska oblasti tvorby na kultúru a hospodárstvo. Deleenie duševného vlastníctva na **literárne a umelecké** a na **priemyselné vlastníctvo** pochádza z francúzskej doktríny duševného vlastníctva. Toto dvojčlenenie pretrváva aj v medzinárodných dohovoroch pre oblasť duševného vlastníctva – Bernský dohovor o ochrane literárnych a umeleckých diel (1886) a Parížsky dohovor na ochranu priemyselného vlastníctva (1883), ale aj v názvoch takých významných mimovládnych organizácií, akými sú Medzinárodné literárne a umelecké združenie (ALAI), ktoré založil Victor Hugo na podporu autorského práva a stal sa jeho prvým prezidentom, a Medzinárodné združenie na ochranu priemyselného vlastníctva (AIPPI). Duševné vlastníctvo nie je vôbec možné subsumovať pod širší pojem vlastníctvo. Vlastníctvo v tradičnom význame a duševné vlastníctvo treba vnímať oddelene od seba, vôbec nezastrešene spoločným pojmom „vlastníctvo“.

Pojem duševné vlastníctvo bližšie vymedzil čl. 2 ods. viii Dohovoru o zriadení Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO). Je publikovaný vo vyhláske ministra zahraničných vecí pod č. 69/1975 Zb. takto:

„**Duševným vlastníctvom** sa rozumejú najmä práva:

- k literárnym, umeleckým a vedeckým dielam,
- k výkonu výkonných umelcov, zvukovým záznamom a rozhlasovému a televíznemu vysielaniu,
- k vynálezom zo všetkých oblastí ľudskej činnosti,

- k vedeckým objavom,
 - k priemyslovým vzorom a modelom,
 - k továrenským, obchodným známkam a známkam služieb, ako aj k obchodným menám a obchodným názvom,
 - na ochranu proti nekalej súťaži
- a všetky ostatné práva vzťahujúce sa na duševnú činnosť v priemyselnej, vedeckej, literárnej a umeleckej oblasti.“

Nejde o uzavretý výpočet. Predpokladá sa, že priemyselný, vedecký, literárny a umelecký rozvoj môže viesť k vzniku nových (ešte aktuálne nepomenovaných) ideálnych objektov. Napríklad v zozname absentuje topografia polovodičových výrobkov, ktorá je aktuálne už uznávaným predmetom duševného vlastníctva. Na základe stručného náčrtu duševného vlastníctva možno uviesť, že v duševnom vlastníctve sa sústreďuje všetko najnovšie, čo prináša vedecko-technický, kultúrno-duchovný a hospodársky rozvoj. Do rámca predmetu práva duševného vlastníctva zaraďujeme tieto základné okruhy právnej problematiky:

- všeobecná ochrana osobnosti,
- autorské právo a právo príbuzné autorskému právu – práva výkonných umelcov,
- práva súvisiace s autorským právom – právo výrobcov zvukových záznamov, práva výrobcov audiovizuálnych záznamov, práva televíznych a rozhlasových vysielateľov, databáza,
- mediálne právo – tlač, rozhlas, televízia, reklama, nové médiá – internet,
- priemyselné práva – tvorivé: vynález, úžitkový vzor, dizajn, topografia polovodičových výrobkov, vyšľachtená odroda, a práva na označenia: obchodné meno, ochranná známka, označenia pôvodu výrobkov a zemepisné označenia výrobkov,
- súťažné právo – protimonopolné právo a nekalá súťaž.

Pre lepšie chápanie doterajšieho základného náčrtu práva duševného vlastníctva možno uviesť jeho nasledujúce jednotlivosti (ustanovenia v zátvorkách sú len východiskové – základné):

1. jednotlivé stránky osobnosti človeka, ako sú život, zdravie, občianska česť, ľudská dôstojnosť, súkromie, meno a prejavy osobnej povahy – chránené v rámci ochrany osobnosti (§ 11 OZ),

2. hmotne zachytené prejavy osobnosti človeka, t. j. písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy – chránené v rámci ochrany osobnosti (§ 12 OZ),
3. autorské dielo (§ 3 AZ) vrátane audiovizuálneho diela (§ 82 až 86 AZ), počítačového programu (§ 87 AZ) a tvorivej databázy (§ 131 AZ),
4. umelecký výkon (§ 94 AZ),
5. zvukový záznam (§ 107 AZ),
6. audiovizuálny záznam (§ 116 AZ),
7. rozhlasové a televízne programy – vysielanie (§ 28 AZ),
8. databáza – netvorivá (§ 135 AZ)
9. kolektívna správa práv (§ 143 AZ),
10. umelecké fondy (§ 1 až 2 ZUF),
11. vydávanie periodickej tlače (§ 2, § 6, § 11 ZPTAS)
12. prevádzkovanie rozhlasového a televízneho vysielania (§ 3 až 5 ZVR),
13. vysielanie cez internet (§ 2b ZVR),
14. objav (§ 77 PZ v pôvodnom znení, zrušený zákonom č. 185/1994 Z. z.),
15. vynález (§ 2 PZ),
16. patentoví zástupcovia (§ 2 až 5a ZPZ),
17. dizajn (§ 2 ZoD),
18. úžitkový vzor (§ 4 ZoÚV),
19. zlepšovacie návrhy (§ 72 ZVPVZN),
20. topografia polovodičových výrobkov (§ 1 až 2 ZTPV),
21. nová odroda rastlín (§ 3 až 4 ZOR)
22. názov právnickej osoby a obchodné meno (§ 19b ods. 1 a 2 OZ, § 8 až 12 OBZ),
23. dobrá povesť právnickej osoby, tzv. „goodwill“ (§ 19b ods. 3 OZ),
24. ochranná známka (§ 1 až 4 ZOZ),
25. označenia pôvodu výrobkov (§ 1 až 2 ZOPVZO),
26. obchodné tajomstvo (§ 17 OBZ),
27. dôverné obchodné informácie (§ 271 OBZ),
28. nové spôsoby prevencie, diagnostiky chorôb a liečenia ľudí (§ 88 ods. 2 ZVPVZN – chýba osobitný právny predpis),

29. nové spôsoby prevencie, diagnostiky chorôb a liečenia zvierat a ochrany rastlín proti škodcom a chorobám (§ 88 ods. 3 ZVPVZN – chýba osobitný právny predpis),
30. „know-how“ (nie je predmetom osobitnej zákonnej úpravy),
31. „franzíza“ (nie je predmetom osobitnej zákonnej úpravy),
32. „character merchandising“ (nie je predmetom osobitnej zákonnej úpravy),
33. „logo“ (nie je predmetom osobitnej zákonnej úpravy),
34. doménové meno (nie je predmetom osobitnej zákonnej úpravy),
35. protimonopolné právo – ochrana proti obmedzovaniu hospodárskej súťaže (§ 41 až 42 OBZ, § 1 ZOHS),
36. ochrana proti nekalej súťaži (§ 41 až 44 OBZ).

2. Základné (vnútroštátne) pramene práva duševného vlastníctva v Slovenskej republike

Z právnej teórie je všeobecne známe delenie prameňov práva na formálne (formy, v ktorých sú obsiahnuté právne normy) a materiálne (dôvody, pre ktoré bola právna norma prijatá). Skúmanie rôznych ekonomických, politických, sociálnych, kultúrnych a iných dôvodov prijímania práva je iste zaujímavé, no z pragmatického hľadiska treba venovať pozornosť najmä konkrétnym prameňom práva duševného vlastníctva, aby predkladaná učebnica poskytla základný sumár prameňov pozitívneho (platného) práva, čo môže byť základnou orientáciou pre budúcich absolventov pri riešení problémových situácií, ktoré vyplývajú z práva duševného vlastníctva. Uvádzame základné pramene platného práva, ktorým sa v rámci výučby tohto predmetu, hoci v odlišnej miere, venuje pozornosť. Možno ich rozdeliť na všeobecné pramene a osobitné pramene.

Všeobecné pramene: (pramene treba v konkrétnom prípade vždy sledovať aj v znení neskorších predpisov – realizovaných zmien):

- Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb.
- Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb.
- Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z.
- Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb.
- zákon č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže